

Waterbeheer in de Lage Landen

IMPLEMENTATIE VAN DE KADERRICHTLIJN WATER: ALLES IN GOEDE TOESTAND?

INLEIDING

De Europese Kaderrichtlijn Water is sinds 2000 van kracht. De richtlijn beoogt de aquatische ecosystemen te beschermen, duurzaam gebruik van water te bevorderen en bij te dragen tot het terugdringen van de verontreiniging en waterkwantiteitsproblemen. Tijdens dit interdisciplinaire congres wordt de implementatie van de Kaderrichtlijn in de Lage Landen onder de loupe genomen. Naast de uitwisseling van kennis en ervaring, zullen de inleiders ook beleidsaanbevelingen voor de toekomst formuleren. Tijdens de middag kunt u deelnemen aan interactieve workshops over gespecialiseerde thema's.

LOCATIE

Het congres vindt plaats in de Raadzaal, Pietershof, Achter Sint Pieter 200 te Utrecht.

DEELNAMEKOSTEN

De deelnamekosten bedragen € 50,- (inclusief lunch).

INSCHRIJVING

Wilt u zich inschrijven voor dit congres? Ga dan naar onze website: www.milieurecht.nl.

DAGVOORZITTERS

De dagvoorzitters van dit congres zijn *Marleen van Rijswick* (Universiteit Utrecht) en *Frank Maes* (Universiteit Gent).

PROGRAMMA

10.00 – 10.15 uur

Welkom; Marleen van Rijswick (Universiteit Utrecht).

10.15 – 11.05 uur

Het implementatietraject: over vallen en weer opstaan; Marleen van Rijswick (Universiteit Utrecht) en Peter de Smedt (Universiteit Utrecht/Universiteit Gent).

11.05 – 11.15 uur

Vragen en discussie

11.15 – 11.40 uur

Koffiepauze

11.40 – 12.20 uur

Vlaams-Nederlandse samenwerking op stroomgebiedniveau: laten we alles eerlijk verdelen?; Jasper van Kempen (Rijkswaterstaat/Universiteit Utrecht) en Ann Crabbé (Universiteit Antwerpen).

12.20 – 12.30 uur

Vragen en discussie

12.30 – 13.30 uur

Lunch

13.30 – 14.45 uur

Workshopronde I: parallele sessies workshops 1 en 2

14.45 – 15.00 uur

Pauze

15.00 – 16.15 uur

Workshopronde II: parallele sessies workshops 3 en 4

16.15 – 16.30 uur

Plenaire afsluiting

16.30 uur

Afsluitende borrel

Congres
4 december 2015

WORKSHOPS

Workshop 1 – Integratie: water(beleid) verankeren in andere delen van het omgevingsrecht; stuurt water (nog) voldoende?

Een belangrijke randvoorwaarde voor het welslagen van een integraal waterbeheer en -beleid, is de mate waarin waterspecten doorwerken in andere beleidsvelden. Zowel in Nederland als in Vlaanderen werd daartoe een breed instrumentarium ingezet. De 'watertoets' neemt hierin een centrale plaats in. Workshop 1 gaat nader in op de toepassing en de succesgraad van dit instrument.

Frank Groothuijse, werkzaam bij de Universiteit Utrecht, belicht de Nederlandse kennis en ervaring. De Vlaamse visie op integratie hoort u van *Bram Vogels*, werkzaam bij de Vlaamse Milieumaatschappij, voorzitter van de werkgroep watertoets van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Erik Grietens van de Vlaamse Bond Beter Leefmilieu en *Herman Havekes* van de Nederlandse Unie van Waterschappen geven hun reactie.

Workshop 2 – Organisatie van het waterbeleid: twijfelvragen over centraliseren of decentraliseren

De watersysteembenadering koppelt het waterbeheer en -beleid los van de klassieke administratieve grenzen. Zowel in Nederland als in Vlaanderen wordt aan het integraal waterbeheer en -beleid vorm gegeven op verschillende bestuursniveaus. Daardoor ontstaan niet zelden spanningsvelden. In workshop 2 wordt hierop nader ingegaan.

U hoort als inleiders *Remco Nehmelman*, Universiteit Utrecht, en *John Emery*, Vlaamse Milieumaatschappij – dienst secretariaat Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

De heer *Didier Soens*, directeur Dienst Integraal Waterbeleid provincie Antwerpen, en *Peter Glas*, watergraaf Waterschap De Dommel, reageren op de inleidingen.

Workshop 3 – Planmatige of programmatische aanpak: ter land en ter zee

Het planmatig en ruimtelijk ordenen van onderscheiden, niet zelden tegenstrijdige belangen op zee is van relatief recente datum. In workshop 3 worden de verworvenheden en ervaringen op het vlak van de ruimtelijke mariene planning in Nederland en Vlaanderen in beeld gebracht, en wordt de toepassing ervan kritisch doorgelicht.

Lorenzo Squintani, Rijksuniversiteit Groningen, en *Frank Maes*, Ruimtelijke ordening op zee, leiden het onderwerp in. U hoort de reactie van *Tina Mertens*, Vlaams Instituut voor de Zee, en van *Harm Dotinga*, Vogelbescherming Nederland.

Workshop 4 – KRW-doelen en economische instrumenten: een onontgonnen terrein of kind van de rekening?

De KRW heeft economische overwegingen in het waterbeleid opgenomen. Die overwegingen komen o.a. tot uiting via de verplichting tot een economische beoordeling van bepaalde kosten of soorten gebruik van het water en door een beroep te doen op economische instrumenten. Het 'principe van kostenterugwinning' staat hierbij centraal. In workshop 4 wordt nader ingegaan op de wijze waarop aan dit principe vorm kan worden gegeven, gezien vanuit Nederlandse en Vlaamse ervaringen. Ook innovatieve economische instrumenten, zoals waterremissiehandel, worden geëxploreerd.

Michiel Wind, Eco-consult Environmental Economics, belicht de Nederlandse invalshoek en *Annick Lamote*, Sociaal-Economische Raad Vlaanderen (SERV), belicht de Vlaamse gedachten hierover. U hoort een reactie van *Isabelle Larmuseau*, advocaat bij LDR advocaten en werkzaam bij de Universiteit Gent, en van *Marjan Peeters*, werkzaam bij de Universiteit Maastricht.

MEER INFORMATIE

- Het congres Waterbeheer in de Lage Landen wordt aangeboden door de Universiteit Utrecht en de Universiteit Gent in samenwerking met de Vereniging voor Milieurecht en de Vlaamse Vereniging voor Omgevingsrecht
- Wilt u meer informatie over dit congres? Ga dan naar onze website: www.milieurecht.nl
- Heeft u nog vragen, stuur dan een e-mail naar: info@milieurecht.nl